

PRENUMERATA WYNOŚI:
w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
Z odnośnikiem do domu . . . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł. 50 gr.
Zagranicą 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, z wyjątkiem gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. Nr 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 77 (8005)

Piątek, dnia 3 kwietnia 1925 r.

Rok XXXIII

WĘGIEL

Górnośląski
z kopalń księcia PSZCZYŃSKIEGO

Portland-Cement

RUDNIKI

WAPNO

zjednoczonych zakładów
WAPNORUD

Superfosfat

KOKS

Emma i Wolfgang

Na dogodnych warunkach poleca **Kaliszka Spółka Opałowa** Kazimierzowska 1, tel. 92

KINO-TEATR

MIRAŻ

Od czwartku, d. 2 b. m.

Wielki
romans
filmowy
p.t.

MAREMMA

W roli tytułowej
prześlizczna hrabianka

Rina De Liguoro

czyli
Kwiat Bagniska.

znakomita odtwórczyni
roli „MESSALINY”.

Początek seansów w dni powszednie o godz. 7-ej, w soboty i święta o godz. 5-ej, ostatni 9.30.

733

KINO-TEATR

Stylowy

Wyświetla
od czwartku 2-go b. m.

obraz p.t.

Księżniczka z Kairu

(Na skrzydłach miłości)

Monumentalne arcydzieło filmowe w 10-ciu aktach.
W roli głównej, słynna piękność włoska

RINA MAGGI i GUIDO DONADIO.

Początek seansów: w dni powszednie o godzinie 6-ej, w soboty, niedziele i święta o godzinie 4-ej.

BANK BUDOWLANY Sp. Akc.

W WARSZAWIE,

ODDZIAŁ W KALISZU,

z d. 1 kwietnia r.b. przeniósł swe biuro do domu przy Aleji
Józefiny Nr. 8, telefon Nr. 241.

722

Podajemy do wiadomości,

że ciągnięcie loterii fantowej

Stow. Rzecz. Chrześc. w Kaliszu
odbędzie się 28 maja 1925 roku

Z poważaniem

Komitet Loterii.

711

LUSTRA

oraz wszelkie szkła do mebli na do-
godnych warunkach poleca elek-
tryczna szlifiernia szkła i fabryka
luster. Ceny przystępne.

S. PREIS w Kaliszu,
Górnośląska 59.

Odświeża stare lustra.

507

Stefan Glinicki.

O pracy oświatowo-wycho- wawczej wśród dorosłych.

Pozwoliłem sobie wkroczyć w dziedzinę treści estetyki, ale dlatego, teraz łatwiej będzie można dać sobie odpowiedź na pytanie, jakimi drogami i w jaki sposób powinno się odbywać wychowanie pod względem estetycznym. Przede wszystkim pamiętać należy o tem, że kształcąc, względnie ucząc, możemy równocześnie wychowywać estetycznie, albowiem wiele przedmiotów ogólnie - kształcących daje możliwość zwrócenia uwagi na pewne rzeczy, mające znaczenie z punktu widzenia estetycznego. Należałoby przeto pamiętać o tem: 1-o by przy podjęciu pracy nad oświatą wśród ludu było uwzględnione wychowanie estetyczne i 2-o by osoby, poświęcające się oświatowej działalności byli do swej pracy przygotowani, gdyż tylko wówczas będą mogli w zakresie estetycznego wychowania wiele zrobić.

Umiejętne wykłady np. geometrii, fizyki, biologii i t.d. nietylko przyczynią się do rozszerzenia wiadomości, lecz jednocześnie wpłynąć mogą na wychowanie estetyczne.

Co się tyczy nauk dotyczących dziedziny ducha, to stwierdzić trzeba, iż samo t. zw. zaduchowanie ciała i wogóle przyrody na tem polega, że w nich właśnie treść duchowa znajduje swój wyraz. Wszystko to, o czem była tu mowa

odnosi się jak gdyby do gramatyki języka, mówiącego o estetyce. Wszak sztuka nam coś mówi. Przy jej pomocy jakgdyby wypowiada się dusza ludzka, czyli z tego wynika, że jest to język, który ry tak samo, jak i gramatyka, nie wyczerpuje treści mowy ludzkiej. To co wyżej powiedziano o sztuce nie wyczerpuje również treści sztuki.

Jeżeli Bethowen, Rembrandt i inni prawdziwi artyści nie włożyli w swe dzieła sztuki tego ogromu duchowej treści, to same dźwięki, linie światła i cienie nie mogłyby wywołać tego głębokiego nastroju i silnego wrażenia, nie mogłyby ovladnąć nieraz całkowicie naszego „ja” wewnętrznego, nie mogłyby nas kształcić t.j. wznieść na wyższy poziom duchowy i czynić lepszymi, doskonalszymi.

Jeżeli pewne rodzaje sztuki dla względów natury zewnętrznej mogą być dla nas niezrozumiałe, to bardzo często ta druga strona sztuki, mianowicie wewnętrzna, którą nazwalibyśmy treścią przy pomocy tej zewnętrznej strony może być łatwiej uchwytna. Mowa jest najważniejszym środkiem porozumiewania się ze sobą ludzi, dźwięki zaś i słowa pojedyncze zajmują tu, jako takie miejsce podrzędne ale ich lekceważyć nie należy. O ile by język nie posiadał żadnego znaczenia w takim razie wszelki utwór poetycki można by tłumaczyć na inne języki, a wartości swej utwór ten nie straciłby; tymczasem tak nie jest, albowiem tłumaczenie utworu poetyckiego bodajby było najbardziej doskonałym, nie zastąpi oryginału, przeciwnie wartość takiego tłumaczonego utworu zostaje sprowadzona do minimum. Tak samo również, strona zewnętrzna, strona języka była obojętna, można by utwór poetycki przetłumaczyć na język innej gałęzi sztuki, ale i wtedy, otrzymalibyśmy tylko jakieś naśladowanie dzieła sztuki, albowiem z powodu zmiany formy zmieniłaby się i treść tego utworu. Jedną i tą samą treść może być jednak, wytworem różnych gałęzi sztuki, i wtedy dzieła takie, wytworzone przez różne gałęzie sztuki, aczkolwiek posiadać będą indywidualne właściwości, to jednak wszystkie osiągną swój cel, albowiem we właściwy i swój isty sobie sposób oddziaływać mogą na człowieka.

Zarówno jak nauki matematyczne i przyrodnicze tak samo również i humanistyczne zawierają w sobie momenty umożliwiający wpływ na rozwój uczuć estetycznych. Wiadomo np., że historia miała dodatni wpływ na rozwój twórczości estetycznej, względnie poetyckiej. Przed-

Koło Dram. im. Jul. SŁOWACKIEGO 29 p. S. K.

W sobotę, dnia 4 kwietnia i w niedzielę 5 kwietnia w Świetlioy 29 p. Strz. Kan. odegrany zostanie

W małym domku

dramat w 3 akt. RITTNERA.

Początek punktualnie o godz. 8 wieczorem. Po odsłonięciu kurtyny sala zamknięta. Bilety w cenie od 1 do 5 złotych, wcześniej do nabycia w cukierni W-go p. Mayera i w dniach przedstawień przy kasie teatralnej od godziny 7-ej wieczorem. Sala i garderoba ogrzana. Garderoba 30 gr. Panie obowiązują zdejmowanie kapeluszy. Program 15 gr.

W przerwach koncert orkiestry 29-go pułku Strzelców Kaniowskich.

735

Uwaga! W niedzielę 5-go b.m. odbędzie się V-ty PORANEK MUZYCZNY.

Szczegóły w afiszach i programach.

LUSTRA

trema własnej wytwórni,
solidne wykonanie

na dogodnych warunkach

M. ROTH.
Elektryczna
szlifiernia szkła.

Kalisz, ul. Garbarska 2, róg
Kanoniokiej. 732

Odnawia stare lustra.
Odnawia stare lustra.

**NOWY MŁYN
ROSENA**

Kalisz, Garncarska 1,

sprzedają pojedyncze worki mąki pszennej 4% w najlepszym gatunku po cenie

52 zł.

za worek wagi brutto 82 kg. 729

**POCZTÓWKI
z widokami
SPALONEGO KALISZA**

wydane przez Niemców w r. 1915-ym,
są do nabycia

**w wielkim wyborze
w Kantorze „Gazety Kaliskiej”**

Aleja Józefiny 1, (dom własny). 692

stawienie teraźniejszości jest również historią. Wprawdzie i wtedy mówimy o przeszłości, ale o przeszłości nam bliższej, niedawno mienionej, gdyż nigdy nie opowiadamy o tej tylko chwili, w której odbywa się opowiadanie, a o również i o tem, co było przedtem, czyli zawsze traktujemy o przeszłości, która wiąże się z życiem. Przy nauczaniu historii ważna jest nietylko przeszłość i teraźniejszość, i e raczej przyszłość, która z nich wypływa.

Nie będzie w tem żadnej niedorzeczności, jeśli powiemy, że prawdziwa sztuka czerpie materiał i nastrój nie z przeszłości tylko, lecz również i z teraźniejszości. Właściwie mówiąc chodzi tu nie o czas, nie o teraźniejszość, przeszłość czy przyszłość, lecz o żywy proces duchowy, a głównie o te zjawiska, które w tym procesie się przejawiają. Zjawiska te oczywiście łatwiej spstrzegamy tam, gdzie je lepiej znamy, a bowiem i życie nasze jest zależnym od ich bezpośredniego działania. Z powyższego wynika, że prawdziwa sztuka powinna posiadać charakter aktualny.

Nauki humanistyczne stanowią tę gałąź nauki wogóle, w której strona moralna zdobywa formę naukową. Treść tych nauk bardzo często posiada charakter etyczny. Sztuka natomiast nie ma za zadanie rozwiązywanie problemów etycznych ani też ściśle naukowych. O moralnym zatem ani też naukowym wpływie sztuki, ściśle biorąc, mowy być nie może, lecz o tem pokarmie jakby materialnym, który sztuka czerpie z dziedzin naukowych i moralnych stosunków ludzkich. Pomijając stosunek, jaki zachodzić może pomiędzy sztuką, zespalać te dwa czynniki, wytwarza jakby coś nowego. Dlatego to w dziedzinie wychowania strona intelektualna i moralna winny się wzajemnie uzupełniać, a wyraz swój znajdować w estetyce, gdyż w przeciwnym razie nie wytworzymy tego, co się nazywa doskonałością człowieka, który wtedy będzie jakby indywidualnością niepełną, niecałkowitą, a różne jego czynności i funkcje duchowe istnieć będą tylko obok siebie i niewytwarzając tej, niezbędnej w życiu człowieka, harmonii duchowej.

Z tego co powiedzieliśmy wynika możliwość a nawet konieczność estetycznego wychowania. Można nawet powiedzieć, że gdzie jest możliwe wychowanie umysłowe i moralne, tam jest również możliwe i wychowanie estetyczne.

Dążeniem naszym winno być dać wszystkim jednostkom wchodzącym w skład narodu wychowanie harmonijne i wszechstronne. O harmonijnym i całkowitem wychowaniu jednostki mowy być nie może, o ile jej nie wykształcimy estetycznie.

Wychowanie estetyczne nie tylko nie przeciwia się wychowaniu umysłowemu i moralnemu ale opierając się jakgdyby na nich będzie ich uzupełnieniem. Podkreślić również należy, że i te środki które zmierzają w kierunku wyrobienia w jednoczesności sprawności fizycznej, a więc do pewnego stopnia w kierunku fizycznego wychowania jak np. zabawy, tańce, a nawet gimnastyka, nie są pozbawione momentów, które mogą być wykorzystane w kierunku kształcenia estetycznego. Ruchy swobodne na łonie natury mogą tu mieć również doniosłe znaczenie. Nie każdy człowiek posiada zdolności napawania się pięknoscią natury, ale zdolności te możemy w każdym człowieku odnaleźć i rozwinąć. Człowiek wykształcony estetycznie zapewne z przyjemnością podejmie pracę tego rozwoju przy każdej nadającej się sposobności. Podczas wycieczek np. należy zwracać uwagę na piękno natury rozwijając zdolność jej zrozumienia, a czyniąc to, nietylko kształcić będziemy estetycznie lecz równocześnie czynić zadość celowi naukowemu, dla którego wycieczka może być zorganizowana. Poznawanie zatem kraju rodzinnego może być doskonałym środkiem estetycznego wychowania. Dążność do tego, co jest estetyczne, właściwa jest każdemu człowiekowi. Należy być tylko zdrowym i normalnym, by wrażliwość pod tym względem posiadać. Tymczasem w warunkach niehygienicznych, w atmosferze przepelnionej chorobotwórczymi miazmami, lub w siele zatrutym przez alkohol, piękno sztuka wogóle estetyka miejsca mieć nie mogą.

Dlaczego to obecnie duże znaczenie przypisuje się otoczeniu, w jakim znajduje się dom i szkoła. Na to, by stworzyć estetyczne warunki najbliższego otoczenia nie potrzeba nadzwyczajnych wydatków, albowiem nie jest tu koniecznym przepych w otoczeniu. Przeciwnie, chata najskromniej urządzona, umeblowana może posiadać cechy estetyczne, o ile w niej będzie przede wszystkim czystość, zgodność i że tak powiem proporcjonalność wszystkich tam znajdujących się rzeczy względem siebie.

Nie można człowiekowi stworzyć jakiegoś obiektywnie estetycznego urządzenia i kazać się mu nim zachwycać. Człowiek nie posiadający estetycznego wykształcenia, nietylko taki go urządzenie należycie nie oceni, lecz go zrujnuje. Trzeba więc w kierunku estetycznym wychowywać, a równocześnie dawać możliwość samodzielnego urządzenia sobie otoczenia, by otoczenie było wyrazem duchowej strony człowieka, jego rozumienia, chęci i odczucia. „Dom ludowy”, który powinien być w każdej wiosce, jako ośrodek

wiedzy i kultury i pod tym względem oddać może duże usługi i być wzorem właściwego urządzenia własnego mieszkania. Domy ludowe i wogóle instytucje społeczne winny być urządzone estetycznie, oczywiście w zależności od poziomu swych członków. Dni świąteczne, niedziele i wogóle chwile odpoczynku, kiedy samorzutnie są organizowane, różne zabawy jak tańce, wieczory muzykalno - wokalne, przedstawienia i t. d., powinny być również w tym celu wyszukane. Jestem zdania, że lud samodzielnie może czynić zadość swym potrzebom estetycznym, wszelako pomoc pod tym względem przez ludzi wykształconych jest bardzo wskazana. Chodzi tylko o to, by rola ludu nie była biedną, przeciwnie należy, ten lud zachęcać do bezpośredniej czynności dzięki której mógłby się doskonalić.

Zdolności wśród naszego ludu mamy wiele, trzeba tylko te zdolności odszukać i umiejętnie rozwinąć. Środkami, przy pomocy których możemy podnosić lud pod względem estetycznym będą: przedstawienia amatorskie, chóry, zjazdania, wystawy, muzeów, galerii obrazów i wiele innych, które zresztą znajdzie każdy inteligent, zdający sobie sprawę z potrzeby podjęcia pracy oświatowo - wychowawczej wśród dorosłych, oraz z celów, które w tej pracy przyswieszczać mu winny. (d. c. n.)

BACZEWSKIEGO

nalewki na owocach:

DERENIÓWKA
JARZĘBINKA
MORELÓWKA
ORZECHÓWKA
POMARAŃCZOWA niesłodzona
TARNIÓWKA
WIŚNIOWA niesłodzona

wytrawne:

DERENIAK
JARZĘBIAK
TARNIAK 650

TELEGRAMY.

Z Senatu.

WARSZAWA, 2. (Pat.). Posiedzenie Senatu. Po referacie sen. Grabskiego (ZEN) senat przyjął bez zmiany w brzmieniu uchwalonem przez sejm projekt ustawy o ratyfikacji konwencji handlowej z Holandją.

Sen. Kędzior (Piast) referował ustawę o przedłużeniu mocy obowiązujących przepisów o podatku od nieruchomości w miastach i niektórych budynków po wsiach. Zdanim referenta dochód netto z tego źródła obliczyć można na 188 milionów.

Sen. Adelman (Ch. D.) obawiając się, że wobec opóźnionego uchwalenia budżetu na rok bieżący sezon budowlany może być stracony, zgłosił rezolucję, wzywając rząd, aby ze względu na wznagające się bezrobocie na podstawie ustawy o prowizorium budżetowym za marzec i kwiecień 1925 r. otworzył kredyty na rozpoczęcie budowy państwowych przewidzianych w preliiminarzu na rok 1925. W głosowaniu ustawę przyjęto bez zmian, również przyjęto rezolucję sen. Adelmiana, oraz rezolucję komisji, wzywając rząd aby przedłużył projekt ustawy przyznającej samorządom powiatowym i wójewódzkim prawo do poboru dodatków do podatków państwowych od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich.

Na tem obrady zakończono.

Następne posiedzenie senatu rozpocznie się w środę, 22 kwietnia rb.

Z Rady Ministrów.

WARSZAWA, 2. (Pat.). Rada Ministrów na wczorajszym posiedzeniu powzięła następujące uchwały: 1) Przyznanie dodatku pracownikom kolejowym za służbę w porze nocnej, 2) przyznanie dodatku do uposażeń i żołdu oficerom, podoficerom szawodowym i szeregowcom Korpusu Ochrony Pogranicza, 3) rozporządzenie w sprawie wywłaszczenia nieruchomości pod budowę połączeń kolejowych na G. Śląsku, 4) rozporządzenie w sprawie organizacji statystyki ruchu naturalnego ludności, 5) projekt ustawy o przewidywanym budżetowym na czas od 1 maja do 30-go czerwca 1925 r.

Katastrofa.

WILHELMSHAFEN, 2. (Pat.). Wczoraj wieczorem na torpedowcu G. 8 wybuchł kotłowi raniąc 8 marynarzy i robotników, z których 5-ciu zmarło.

Ludność Warszawy.

WARSZAWA, 2. (Pat.). Według spisu ludności, przeprowadzonego przez wydział statystyczny magistratu m. Warszawy ludność stolicy wynosiła w dniu 1 stycznia 1921 r. 992450 mieszkańców, w tej liczbie 521885 żydów.

Proces Sadoula.

PARYŻ, 2. (Pat.). Dzisiejszy dzień procesu Sadoula wypełniły badania świadków. Ambasador Neulens i gen. Wiessel oświadczyli, że Sadoulowi nie była powierzona żadna misja urzędowa. Major Chapouille stwierdził, że Sadoul w dniu 2 października 1918 r. radził żołnierzom z misji francuskiej rozjechać się do domu jeżeli nie chcą narazić się na aresztowanie. Major Chapouille nakazał wówczas Sadoulowi powrócić do Francji nawet w tym wypadku gdyby żołnierze misji francuskiej pozostać mieli pod komendą podoficera.

Otwarcie Uniwersytetu w Jerozolimie.

JEROZOLIMA, 2. (Pat.). Nastąpiło tutaj uroczyste otwarcie uniwersytetu żydowskiego. Obecni byli lord Balfour, gubernator Egiptu lord Allenby oraz delegaci wielu zakładów naukowych europejskich i amerykańskich.

Katastrofa w kopalni.

LONDYN, 2. (Pat.). Bohate skie wysiłki oddziałów ratowniczych starających się ws elkiemi sposobami przyjść z pomocą 38 górnikom odciętym w kopalni Scot Wood nie dały rezultatów. Odcięci górnicy o ile nie zostali zatopieni przez podnoszącą się wciąż wodę, ulegli zapewne zatruciu gazami. Izba gmin przyjęła dziś wniosek, że wobec często powtarzających się katastrof należy przedsięwziąć cały szereg odpowiednich kroków celem zabezpieczenia życia górników. Postanowiono powołać szereg komisji, które zajmą się natychmiast dokładnym zbadaniem wszystkich kopalń węgla w Anglii, Szkocji i Walji.

Międzynarodowy kongres rolniczy.

WARSZAWA, 2. Międzynarodowy kongres rolny odbyć się ma w Warszawie i trwać będzie od 20 do 24 czerwca r.b. Według danych zebrańnych dotychczas w kongresie ma wziąć udział 16 państw. Sprawą porządku dziennego już się zajmuje międzynarodowa komisja rolnicza.

Strajk rolny.

WARSZAWA, 2. Po oświadczeniu związku ziemian, że mogą przystąpić do pertraktacji jedy nie w sprawie niżki plac zarobkowych sekretarjat związku zawodowego robotników rolnych Rzplitej w imieniu zarządu głównego proklamował strajk w województwach warszawskim, łódzkim, kieleckim, lubelskim i białostockim. Strajk ma się rozpocząć 6 b.m. Równocześnie zarząd główny polecił oddziałom swym zawierać polubowne umowy z poszczególnymi oddziałami związku ziemian na warunkach wystawionych przez zarząd ten na komisji arbitażowej. Największe ilości strajkujących zanotowano w woj. pomorskim, gdzie strajkowało przeszło 4.000 robotników, jednak w dniu wczorajszym zgłosiło się do pracy 627 robotników. Wobec dopuszczenia zawierania poszczególnych umów polubownych jest nadzieja, że strajk nie przyjmie ostrzejszego charakteru i stopniowo zostanie zlikwidowany.

W przedmiocie podatku przemysłowego.

WARSZAWA, 2. (A.T.E.). Związek Przemysłu Włókienniczego Państwa Polskiego w Łodzi zwrócił się w tych dniach do p. Ministra Skarbu z podaniem aby na podstawie art. 122 Ustawy o podatku przemysłowym, p. min. raczył zarzą-

6. 1 p.

MARJAN WESOŁEK

ochotnik II pułku ułanów,

po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dn. 31 marca r.b., przeżywszy lat 28.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z kaplicy kościoła Kanonickiego na cmentarz miejski nastąpi w czwartek, dn. 2 kwietnia, o godz. 5-ej po poł.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele Kanonickim w piątek, dn. 3.IV, o godz. 8-ej rano.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pograżeni w głębokim smutku

Żona, matka i rodzina.

730

dzić by termin płatności podatku przemysłowego przypadającego od obrotu osiągniętego w miesiącu przypadającym na dzień 15-ty nie następnego, lecz 3-go z rzędu miesiąca. Przemysłowcy łódzcy uważają, iż z salda opłat w okresach miesięcznych nie zostanie przez to naruszona. Jako motyw swego podania Związek podaje ogólny zastój w handlu, nie zwykłą ciasnotę pieniężną i sprzedawanie wyrobów wyłącznie na weksle przeważnie z terminem płatności 3 miesięcznym.

Z rynku zbożowego.

WARSZAWA, 2. Na giełdzie zbożowo-towarowej w dniu wczorajszym, jak zwykle w środę, posiedzenia nie było. Z obrotów pozagiełdowych zanotowano nieznaczna wyżkę cen na żyto spowodowaną nadchozącymi wiadomościami o rozpoczęciu się strajku rolnego. Ceny notowane wczoraj w obrótach pozagiełdowych na żyto były następujące od 34,50 zł. do 35 zł. za kwintal loco stacja załadowcza przy średniej podaży i znacznie wyższym popycie. Co się tyczy pszenicy, to tranżakeje zawierano w dniu wczorajszym ustaliły cenę od 43 do 44 zł. za kwintal loco stacja załadowcza. Owies i jęczmień bez zmiany.

ciągnięcie „Dolarówki”.

WARSZAWA, 2.3.

Wygrane padły na następujące numery:
40 tys. dolarów — nr. 175.143;
po 8 tys. dol. — n-ry: 247.321 i 246.837;
po 3 tys. dol. — n-ry: 932.642 i 829.673;
po 1 tys. dol. — n-ry: 343.990, 096.884, 548.240, 938.585, 880.314, 972.172, 951.418, 050.610, 485.503, 483.607;
po 100 dol. — n-ry: 768.482, 043.921, 138.968, 624.083, 017.728, 988.133, 523.964, 293.494, 014.637, 657.200, 674.351, 674.459, 775.458, 476.421, 517.246, 216.774, 528.878, 984.247, 336.758, 940.535, 848.662, 065.857, 519.622, 461.357, 391.428, 565.571, 375.459, 674.761, 534.983, 170.875.

Podwyższenie opłaty za paszporty zagraniczne

W Nr. 33 „Dziennika Ustaw” z dn. 31 marca zamieszczono rozporządzenie o podwyższeniu opłat za paszporty zagraniczne.

Na mocy tego rozporządzenia ustala się następujące opłaty: a) za paszport zagraniczny — 250 zł, b) za zezwolenie na ponowny wyjazd — 250 zł, c) za paszport wielokrotny (na wielokrotne przekroczenie granicy w obie strony bez obowiązku każdorazowego uzyskania zezwolenia na ponowny wyjazd) — 750 zł., d) za ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd dla wyjeżdżających w celach handlowych i przemysłowych — 25 zł, e) za ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd dla wyjeżdżających w celach przewidzianych w art. 3 ustawy z dnia 17 lipca 1924 r. — 20 zł., f) za paszport żeglarski (śródlądowy), wydawany przez urzędy administracyjne I instancji województw: warszawskiego, poznańskiego, pomorskiego i przez komiserjat rządu na m. st. Warszawę — 3 zł., robotnikom i osobom, udającym się w celu pracy zarobkowej, oraz emigrantom kontynentalnym należy wydawać paszporty bezpłatnie na mocy zaświadczeń.

Pozostają w mocy prócz tego poprzednie przepisy o paszportach ulgowych za 20 zł.

Wobec podwyższenia opłat paszportowych, uniemożliwiających znacznej części publiczności wyjazd na lato zagranicę, p. premier Wł. Grabski zainicjonował akcję w kierunku obniżenia cen w krajowych uzdrowiskach i letniskach. W dniu dzisiejszym odbędzie się w ministerstwie skarbu pod przewodnictwem p. prezesa ministrów konferencja, poświęcona tej sprawie; wezmą w niej udział przedstawiciele ministerstwa spraw wewnętrznych, urzędu walki z lichwą i departamentu zdrowia.

KRONIKA.

— **Zo Związku Oficerów Rezerwowych w Kaliszu.** Zarząd tuż. Koła Związku Ofic. Rez. Ziem. Zach. Rz. Pol. niniejszym podaje do wiadomości, że w dniu 3 kwietnia r. b. w lokalu klubu hotel „Europa”, punktualnie o godz. 8 wiecz. odbędzie się odczyt, wygłoszony przez d-cę 3 baonu 29 pułk Strzelców Kaniowskich kpt. Węgrzyńskiego pod tytułem „Bitwa nad Marną”. Na który to odczyt Zarząd Koła uprzejmie zaprasza pp członków wraz z ich rodzinami, wprowadzonymi gośćmi, oraz korpusy oficerskie, Dow. 25 Dyw., 29 p. S. K., 25 p. a. p. i innych oddziałów wojsk. tutejszego garnizonu.

— **Zjazd Kaliskiego Od. Związku Pol. Nauczycielstwa.** Dowiadujemy się, że w sobotę dnia 4 kwietnia Zarząd Kaliskiego Oddziału Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych urządza całodniowy Zjazd poświęcony sprawom oświaty (pozaszkolnej).

W zjeździe uczestniczyć będą delegaci ze wszystkich ognisk powiatu kaliskiego.

Na zakończenie Zjazdu o godz. 5 p. p. w gmachu szkoły 3 Maja odbędzie się konferencja oświatowa z udziałem przedstawicieli władz rządowych, samorządowych, oraz przedst. Towarzystw kulturalno-oświatowych.

— **Z rautu na ochronę „Ognisko” — w dniu 18.3.25.** Wszystkim osobom dobrej woli, którzy przyszli nam z pomocą w urządzeniu rautu na ochronę „Ognisko” — składamy w imieniu sierot serdeczne „Bóg zapłać”.

Mianowicie: artystom — amatorom i paniom Skąpskiej i Krautstolfowej, panom: Nartowskiemu, Krautstolfowi, Szymańskiemu i Kryńskiemu.

Dowódcy pułku p. Adamowiczowi za salę, Major. Wilczyńskiemu i prezes. Jabłońskiemu za pomoc w pracy, p. kapitanowi Ksionkowi i orkiestrze za piękny i bogaty program. Za laskawą pomoc przy programach i kasie paniom: jenerał. Puchalakowej i pułkow. Plisowskiej, dr. Zborowirskiej i Tyblewskiej, panu prezydentowi Szarrasowi za krzewy do dekoracji sali, p. Sowadzkiemu za przysłany węgiel na ogrzanie sali, za pomoc przy bufecie: pani Bieniewskiej, p. Maciejowskiemu za bezinteresowne użyczenie szkła i porcelany, p. Ziolkowskiemu i p. Raszewskiemu.

Zamiast bytności złożyli na ręce opiekunek p. Ziolkowskiej pp.: X 1 zł., Janaszewscy 5 zł., Banaszkiewicz 5, Smigielscy 10, p. Stermelowej ks. proboszcz Rudziński 3, Ulatowski 1, p. Sikorskiej: M. Golcz 10 zł., Z. Mystkowska 10, Skassowa 5, prezes Mlynarski 6, p. Sowadzkiej: Będkowsky 10 zł., Swinarscy 12, p. Jabłkowskiej: Bassakówna 5 zł., M. Hantkowa 3, Wojciechowa Wyganowska 15, dyr. Szejder 10, Dzierzbiccy 20, Białobłocka 10, dr. Krzymuscy 6, prof. szkoły zawodowej J. Michalski 6, M. Celińska 5, J. Chrystowski 25, Wanda Fibiger 10, razem 143.

Sprawozdanie kasowe z rautu na ochronę „Ognisko” 18 marca za bilety 3 zł., 708 zł., za programy 201.60, z bufetu 302.42, ofiary 193, razem 1.410.62 zł., wydatki 384.35 zł., czysty dochód 1.025.67 zł.

Zarząd.

— **Letarg.** Gazety Brazylijskie podają następujący wypadek: W miasteczku Valenca w stanie Babia wydarzył się jakoby następujący wypadek:

Pewien handlowiec po śniadaniu udał się na pole piłki nożnej i zaczął brać udział w grze. Po pewnym czasie dostał uderzenia krwi do głowy i ciężko zaniemógł. Sprowadzono doń lekarza z sąsiedniego miasteczka, który stan chorego uznał za groźny, zapisał mu lekarstwo i odjechał. W kilka godzin potem nastąpiła śmierć, a w 23 godziny od zachorowania — pogrzeb.

Podobno niosący ciało w trumnie czuli w niej jakieś poruszenia; ale nie zwrócili na to należytej uwagi. Było to w listopadzie z. r. Na początku b. m. na jakimś zebraniu spirytystów zjawiał się duch zmarłego handlowca, oświadcza-

że został pogrzebany żywcem, że w trumnie przyszedł do siebie, ale pogrzebany zadusił się. Na dowód prawdy mogą znaleźć jego ciało w trumnie twarzą i piersiami zwrócone na dół w stronę dna trumny.

Po uzyskaniu pozwolenia od władz rodzina zmarłego zarządziła odkopanie grobu, otwarcie trumny, w której, jakoby znaleziono w pozycji nieprawidłowej, a wskazanej przez ducha...

— **Baczność wierzyteli sum hipotecznych!** Komitet obrony wierzyteli sum hipotecznych, listów zastawnych i innych przypomina zainteresowanym konieczność zgłoszenia (rejestracji) swoich pretensji, aby umożliwić delegatom, wyjeżdżającym 4 kwietnia r. b. na walny zjazd do Poznania, zorientowanie się — jaką ilość osób pokrzywdzonych reprezentować będą, jak również wysokość należnych im sum.

Zgłoszenia przyjmuje sekretarz komitetu p. Reszke (Garbarska 2) od 9 — 1 i od 3 — 7 w.

— **„Bluszoż”.** Ostatni Nr. „Bluszczo” przedstawia się niezwykle interesująco zarówno pod względem zewnętrznym (dzięki nowej barwnej o-

kładce kompozycji E. Bartłomiejczyka), jak i pod względem starannie dobranej a zajmującej treści. Artykuł wstępny posłanki Holder-Eggierowej, podnosi w gorących słowach konieczność zgodnej akcji całego społeczeństwa w kierunku zwalczania nierządu i zapewnienia należytej opieki ubogim dziewczętom wciągany często przemocą w otchłań upadku, M. Zn. kreśli „Dzieje ruchu kobiecego na Górnym Śląsku. Stała referentka działu pedagogicznego p. K. S. podaje ciekawy opis życia dwóch niezwykłych ludzi — obywateli Stanów Zjednoczonych — H. Forda i Booker Washingtona.

W dziale literackim zwraca uwagę rozpoczynający się prześlizną „Antyfoną” cykl utworów M. J. Wielkopolskiej p. t. „Braterstwo ludów” — szereg obrazów z epoki Wielkiej Wojny, owianych technieniem najczystszej poezji i głębokiego uczucia. Każdy obrazek jest swego rodzaju klejnotem i tworzy odrębną, zamkniętą w sobie całość. W miniaturowych tych szkicach wielki talent Wielkopolskiej zabłysnął w całej pełni.

W rubryce poświęconej sportowi i wychowaniu fizycznemu I. Fabrycowa pisze o „Pierwszym

w Polsce „stadjonie dla kobiet”. Artykuł ten jest ilustrowany rysunkami planu przyszłego stadionu.

Dział praktyczny zawiera wskazówki o urzędzeniu tanim kosztem mieszkania (cztery ilustracje), kurs guzikarstwa ręcznego (dziewięć ilustracji) przepisy gospodarskie i t. d. oraz dodatek mód i arkusz krojów.

Komunikat Biura Prasowego dla Spraw Kobiecych podaje dłuższe sprawozdanie z wielkiego międzystowarzyszeniowego zebrania w sprawie zwalczania nierządu, korespondencje z prowincji, wiadomości zagraniczne i inne ciekawe materiały z życia i działalności kobiet”.

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.

RADA ZARZĄDZAJĄCA SYNDYKATU ROLNICZEGO KALISKIEGO, Spółki Akcyjnej

podaje do publicznej wiadomości, że wobec niedojścia do skutku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w dniu 16 marca r.b.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

w drugim terminie odbędzie się w Kaliszu, w lokalu Związku Ziemiaków przy ul. Stary Rynek Nr. 23, dnia 17 kwietnia r.b. o godzinie 4-ej po południu, z poprzednim porządkiem dziennym, a mianowicie:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia przez Prezesa Rady i wybór Przewodniczącego,
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego Zgromadzenia,
- 3) Przedstawienie przez Radę do zatwierdzenia bilansu za rok 1924, budżetu za rok 1925 oraz odczytanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej,
- 4) Przedstawienie do zatwierdzenia projektu zwaloryzowania aktywów i pasywów Spółki, zgodnie z istniejącymi przepisami,
- 5) Wniosek Rady w sprawie powiększenia kapitału zakładowego,
- 6) Wybór 3-ech członków Rady Zarządzającej i 5-ciu Komisji Rewizyjnej,
- 7) Przekazanie Radzie Zarządzającej prawa kupna, sprzedaży i obciążania nieruchomości majątku Spółki,
- 8) Wnioski członków.

Zgodnie z § 31 statutu, powyższe Zgromadzenie będzie ważne uchwały zaś jego prawomocne, bez względu na liczbę akcji, wyobrażanych przez uczestniczących w niem akcjonariuszów lub ich pełnomocników.

KALISZ, dnia 16 marca 1925 r.

625

„Urząd Akcyzowy w Kaliszu podaje niniejszym do wiadomości, że w dniu 25 kwietnia r. b., o godz. 9-ej rano, w biurze Urzędu (Łódzka 23), odbędzie się sprzedaż przez licytację: 746 butelek á 0,6 ltr. wódki mocy 45%, 1—á 1 ltr. tejże mocy, 26,58 ltr. 100% spirytusu czystego, 5,15 ltr. 100% spirytusu skażonego, aparatów, pochodzących z tajnego goźelnictwa, ogólnej wagi 220 kg., 91 baniek blaszanych o pojemności od 3—8 ltr., 75—o pojemności 0,75 ltr., prasy żelaznej z postumentem i 200 rurek od sacharyny.

Do nabycia spirytusu czystego mogą przystąpić jedynie instytucje i osoby, uprawnione do nabycia takowego”.

731

Naczelnik Urzędu (—) J. WIZE.

KUPUJ KAWĘ tylko w Elektrycznej Palarni Kawy Józefa Szatkowskiego

Kalisz, ul. Wrocławska 34,

jest zawsze świeża na składzie.

Poleca kawę paloną w wyborowych gatunkach, jak również herbatę w oryginalnych opakowaniach i lurem.

721

OKAZYJNIE DO SRZEDANIA

tanio 1/2 domu trzypiętrowego z mieszkaniem lub bez przy ul. Wrocławskiej № 93. Również do sprzedania kilka placów frontowych, nadających się do budowy. Do wydzierżawienia lub do sprzedania fabryka wyrobów drzewnych. Do sprzedania motor firmy Kappel Hp. 25 w stanie prawie nowym. Mój skład drzewa zostaje zaopatrzony w świeże materiały.

Ceny konkurencyjne. Proszę się przekonać na miejscu. Wiadomości bliższe u H. Znamirowskiego, ul. Wrocławska 95, skrzynka pocztowa 50, telefon 56.

Zamiast TRANU dla dzieci oraz osób wiotkich i anemicznych

poleca się znany od lat wielu **JECOROL** MAGISTRA A. Bukowskiego

Regest M. Z. P. № 214

Laboratorium chemiczne Apteki, Warszawa
Marszałkowska 54, telefon 13-19.

Sprzedaj w aptekach i skł. aptecz. Wystrzegaj się naśladowstwa. UWAGA wszystkie wyroby naszego laboratorium są zaopatrzone w ozerwony podpis: „A. Bukowski” i markę ochronną: trójkąt ze statywą. 2390

ZDROWY, KWITNĄCY WYGLĄD

i szybki przybytek na wadze przez używanie krzepiącego—odżywczego proszku „Plenusan”. Najlepszy środek, wzmacniający krew, mięśnie i nerwy. 1 pud. Zł. 6, 4 pud. Zł. 20. Szczegółowa broszura Nr. 6 bezpłatnie.
Dr. Gebhard & Co., Gdańsk (Danzig), Kassub. Markt 1 B.

Lecznica dla zwierząt

SEJMIKU KALISKIEGO, przy ulicy WROCLAWSKIEJ № 30 w KALISZU, otwarta codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych od 8 do 10 rano. — —

681

Kąpiele miejskie

czynne będą od godziny 10 rano do 10 wieczór, od 6 do soboty 11 kwietnia r.b.

723

Kaliska Mechaniczna Fabryka Ogrodzeń Drucianych i Tkanin Metalowych J. KARDOLIŃSKI Kalisz, Nowolipowa 27.

Poleca po cenach najniższych:

ploty druciane, furki i bramy wjazdowe, druty kolczaste, skobelki, drotriny, siatki Rebitze do konstrukcji betonowych, tkaniny metalowe, materiały stalowe, wycieraczki, przetaki do czyszczenia zboża i t. p.

727

Buchalterji

(księgowości) wyuczają praktycznie, przez korespondencję, Kursa Handlowe Sekulowicza Warszawa, Żórawia 42.

Po ukończeniu — egzamin, świadectwo.

Żądajcie prospektów. 616

Do sprzedania:

palto męskie nowe „reglon”, różne meble, obrazy, talerze, szkło i różne drobiazgi.

Obejrzyć można od godziny 4 do 7 wiecz. przy ulicy Browarnej № 6, m. 5, II piętro. 717

Zginęła książka wojskowa

wydana przez P.K.U. w Kaliszu, na imię Abrama Weinroch, rocznik 1893. 728